

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Евелина Антонова Христова, 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, департамент Медии и комуникация, Нов български университет

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“

по професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, (журналистика – вътрешна политика и медии) на Софийски университет “Свети Климент Охридски”, Факултет по журналистика и масова комуникация

**с кандидат Лора Пенева Метанова, научен ръководител проф. д-р Луливера
Кръстева**

Представеният от Лора Метанова научен труд е на тема **„Динамика и тенденции в медийния образ на българския политик в началото на 21 век“**. Работата обхваща 423 стандартни страници и включва увод, четири глави, заключение, библиография с 416 източника и три приложения. Структурирана е в увод, четири глави и заключение.

Първите две глави, „Медии, имидж и стереотип“ и „Медиен образ – характеристики и дефиниране“, поставят теоретичния фундамент на работата, като представят общата рамка на медиите и обществените отношения, в контекста на които се разглежда поставената проблематика. Вторите две глави представляват същинските собствени изследвания на докторанта. Глава трета „Политическата реторика в периода 2001-2009 г.“ прави анализ на изказванията пред Народното събрание като инструмент за формиране на имиджа на трите обекта на изследването – политици, които са били министър-председатели и са „представители на трите основни идеологически линии в политическия спектър“. Изследването обхваща общо 243 изказвания, разглеждани по тема, основни тези, семантично ядро, обем и стилистика. Докторант Метанова извежда три основни извода. На първо място тя посочва общо четири основни рефрена, два управленски и два опозиционни. На второ представя тенденцията за намаляване на изказванията в ролята на министър-председател. Като трети извод тя посочва „признаци за разчупване на обичайния административно-делови стил на политиците,

които могат да се регистрират в периода 2003-2004 г. , като тази тенденция става все по-забележима оттам нататък“. Тази промяна, водеща началото си в наблюдавания период, стига до своеобразен апогей в последните няколко години и сама по себе си би била интересен обект на изследване в бъдещи научни и научно-приложни търсения.

Глава четвърта, „Политиците в медиите“ представя собствено емпиричното проучване, свързано с медийното отразяване на изявленията на политиците. Последователно са изследвани трите обекта – техните на изказвания в Народното събрание в последната година от мандатите на съответния парламент. Използвани са контент-анализ и сравнителен анализ на изказванията по стенограма и техните представяния в една печатна и една онлайн медия. Изследвани са общо 53 публикации. Докторант Метанова извежда пет основни извода, като отново поставя акцент върху най-важния по отношение на медийния образ на политиците, представяйки го последен.

Изследваният от докторант Метанова проблем е значим както в научно, така и в научно-приложно отношение. Изразните средства на политиците пренасят от и се пренасят в обществения живот, инфилтрирайки се в ценностната система и ритмиката на обществото. Влиянието на всекидневната изразност на политиците, пренасяна в домовете и ръцете на гражданите чрез съвременните медии, е високо и заема значима част от времето, отделяно за запознаване с и възприемане на важните теми на деня. Опростеното говорене, изкривяването на тези, подмяна на дневния ред чрез избиране на определени теми са сред негативните тенденции, които не може да не се отбележат. От друга страна подборът на тези, семантични ядра и канали за предаването им би могло да формира трайни нагласи и да влияе позитивно върху обществените процеси при целенасочена последователна комуникационна работа. Затова и огромният труд, положен от докторант Метанова в прецизното анализиране на огромен брой и обем изказвания и медийни интерпретации и вникването в реториката, стилистиката и мисленето на трима български министър-председатели, не може да не бъде отбелязан като полагање на един стабилен и на мястото си опорен камък в основите на съвременното политическо говорене и неговото познаване. Това изследване може да бъде отправна точка и да предложи възможност за следващи сравнителни или надграждащи изследвания.

Ясно е дефинирана целта на дисертационния труд, а именно да се „анализират тенденциите в политическото говорене като част от желаниа имидж и да се проследи

медийното отразяване на политическите изявления“. Поставените от кандидата задачи кореспондират адекватно с постигане на целта на настоящата дисертация.

Поставените задачи са изпълнени коректно, а именно: да се проучат и анализират темите и стилистиката на политически изявления в парламента; да се анализират особеностите на политическата реторика в зависимост от това дали даден политик е представител на управляваща или опозиционна партия; да се направи сравнение между публикациите в медиите и оригиналните политически послания, от една страна, и между самите публикации, от друга; да се определи конкретно и ясно понятието „медийен образ“, като се изясни същността и характеристиките му и се очертаят разликите с „имидж“. Следва да се отбележи, че „желаният имидж“ на обектите на изследване, споменат в целите на докторската теза, не е дефиниран експлицитно от тях или техни представители, но може да бъде изведен от получените от изследванията данни.

Дефинирани са три хипотези, надлежно доказани чрез проведеното изследване:

- Политическата реторика се променя, „медиатизира“ се и дори придобива елементи на публицистичен стил. Наблюдава се тенденция за търсене на по-експресивен и атрактивен език, който привлича повече медийния интерес. Това влияе върху подбора, който медиите правят при отразяването на събития и изказвания и затова има и пряка връзка със спецификите при конструирането на медийен образ.

- Утвърждават се „управленски“ и „опозиционни“ рефрени, политическите послания се уеднаквяват и не зависят само от политическия спектър, а от това дали политиците са в управлението или са в опозиция.

- Медийният дискурс трансформира посланията, като ги опростява, редуцира и схематизира.

Изведени са коректно общо шест приноса, от които три научно-теоретични и три – научно-приложни, надлежно описани в автореферата на докторанта.

В дисертационния труд са използвани 460 позовавания на библиографски източници, периодични издания, онлайн източници и документи на Народното събрание.

Докторантът има две публикации на български език и една на английски език по темата на дисертацията.

Бих искала да отправя две препоръки към работата на докторанта, насочени към систематизиране на информацията за научно-приложни нужди. На първо място следва да се подчертае, че са прегледани голямо количество материали и са изведени множество данни и изводи, които биха се възприемали по-лесно в схематично-графичен вид при едно бъдещо публикуване на дисертационния труд за по-широка професионална публика. Както е улеснено възприемането чрез таблици и визуализации на облаци от думи самото съдържание, така основните изводи могат да бъдат схематично визуализирани. Втората ми препоръка е към извеждане на схематизиран модел/и при преноса на информацията от професионалното политическо към медийното поле, очертан в глава четвърта.

Също така бих искала да задам два въпроса, които надхвърлят времевата рамка на проведеното изследване, но със сигурност са обект на разсъждение от страна на докторант Метанова:

1. Как бихте препоръчали да се използва информацията, придобита в следствие на Вашето изследване, в контекста на социалните медии за бъдещи научно-теоретични изследвания?
2. Какви следва да са основните полета и посоки на работа на специалистите по комуникация, работещи в сферата на политическите комуникации, базирано на данните от дисертацията.

В заключение изразявам своята положителна оценка за дисертационния труд на Лора Метанова и придобиването на образователната и научна степен „доктор“ на кандидата въз основа на представения труд.

28 август 2020 г.

доц. д-р Евелина Христова

